

CONFERENCE BOOK

MEXICO CITY
11 - 13 AĞUSTOS 2023

LATIN AMERİKA 7. ULUSLARARASI BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

LATIN AMERICA
7th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES
August 11 - 13, 2023
Mexico City

ISBN : 978-625-6830-18-9
ACADEMY GLOBAL PUBLISHING HOUSE

*LATIN AMERICA 7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SCIENTIFIC RESEARCHES*

AUGUST 11 - 13, 2023

MEXICO CITY

Edited By

PROF. DR. HAJAR HUSEYNOVA

CONFERENCE ORGANIZING BOARD

Head Of Conference: Prof. Dr. Hajar Huseynova

Head of Organizing Board: Dr Gültekin Gürçay

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Naile Bilgili

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Başak Hanedan

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Hülya Çiçek Kanbur

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Ali Bilgili

Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade

Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti

Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Ivaylo Staykov

Organizing Committee Member: Dr. Nihayet Koçyiğit

Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi

Organizing Committee Member: Amaneh Manafidizaji

Organizing Committee Member: Dr. Mehdi Meskini Heydarlou

Organizing Committee Member: Aynur Əliyeva

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House

Without permission can't be duplicate or copied.

Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.

Academy Conference-2023 ©

Issued: 10.09.2023

ISBN: 978-625-6830-18-9

CONFERENCE ID

**LATIN AMERICA
7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES**

DATE – PLACE
AUGUST 11 - 13, 2023
MEXICO CITY

ORGANIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES & JOURNALS

EVALUATION PROCESS
All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES
Turkey– Azerbaijan – India - United Kingdom – Italy – Portugal – Japan – Thailand –
Spain – China - Republic of Korea – Indonesia – Kazakhstan – Brazil – Australia –
Germany – Hungary – Egypt – Oman – Poland – Iran - South Korea – Nigeria - Qatar –
Georgia -

PRESENTATION
Oral presentation

PERCENTAGE OF PARTICIPATION
45% papers from Turkey and 55% of papers from other Countries

LANGUAGES
Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

- Prof. Dr. Ali BİLGİLİ – Turkey
Prof. Dr. Naile – Turkey
Prof. Dr. Başak HANEDAN – Turkey
Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR – Turkey
Prof. Dr. Emine KOCA – Turkey
Prof. Dr. Fatma KOÇ – Turkey
Prof. Dr. Bülent KURTIŞOĞLU – Turkey
Prof. Dr. Hajar Huseynova – Azerbaijan
Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
Prof. Dr. Natalia LATYGINA – Ukraina
Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia
Prof. Muntazir MEHDI – Pakistan
Prof. Dr. Raihan YUSOPH – Philippines
Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ – Iran
Prof. Dr. F. Oben ÜRÜ – Turkey
Prof. Dr. T.Venkat Narayana RAO – India
Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ – Turkey
Prof. Dr. Mustafa BAYRAM – Turkey
Prof. Dr. Saim Zeki BOSTAN – Turkey
Prof. Dr. Hyeonjin Lee – China
Assoc. Prof. Dr. Abdulsemet AYDIN – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Turkey
Assoc. Prof. Dr. Dilorom HAMROEVA - Uzbekistan
Assoc. Prof. Dr. Abbas GHAFARI – Iran
Assoc. Prof. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Turkey
Assoc. Prof. Ivaylo STAYKOV - Bulgaria
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti – Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Ümit AYATA – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Eda BOZKURT – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ahmet TOPAL – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fahriye Emgili – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sandeep GUPTA – India
Assoc. Prof. Dr. Veysel PARLAK – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mahmut İSLAMOĞLU – Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade – Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Göksel ULAY – Turkey
Assist. Prof. K. R. PADMA – India
Assist. Prof. Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan
Assist. Prof. Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia
Assist. Prof. Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria
Assist. Prof. Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania
Assist. Prof. Dr. Gültekin GÜRÇAY – Turkey
Assist. Prof. Dr. Dody HARTANTO - Indonesia

Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran
Assist. Prof. Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Mamatkuli JURAYEV – Uzbekistan
Assist. Prof. Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
Assist. Prof. Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amanbay MOLDİBAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bhumika SHARMA - India
Assist. Prof. Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam
Assist. Prof. Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA - Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Yang ZİTONG – China
Assist. Prof. Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Imran Latif Saifi – South Africa
Assist. Prof. Dr. Zohaib Hassan Sain – Pakistan
Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ – Turkey
Assist. Prof. Dr. Monisa Qadiri – India
Assist. Prof. Dr. Vaiva BALCIUNIENE – Lithuania
Assist. Prof. Dr. Meltem AVAN – Turkey
Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Sonali MALHOTRA - India

LATIN AMERICA
7th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES
LATINArt 1ST INTERNATIONAL GROUP EXHIBITION
August 11 - 13, 2023
Mexico City

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/88193707664?pwd=MEZBL3M0SlArNWVzMjV0YUJkR3lIQT09>

Meeting ID: 881 9370 7664

Passcode: 123456

ÖNEMLİ AÇIKLAMA (Lütfen okuyunuz)

- ZOOM bağlantısı için yukarıda verilen bağlantıyı veya yine yukarıda verilen giriş bilgilerini kullanabilirsiniz.
- Moderatörün oturum düzenini gözetmesi, akademisyen adaylarını yönlendirmesi beklenmektedir.
- Zoom'a bağlanırken isminizin önüne salon numaramız yazılmalıdır. (İsminiz programda olduğu gibi olmalıdır. Sadece isim, kısaltılmış isim veya soyisim, cihaz adı OLMAMALIDIR)
- Sunum süresi 10 ve soru cevap süresi maximum 5 dakikadır. Bu sürenin aşılmasını moderatörler temin edecektir.
- Sunumlar TÜRKÇE veya İNGİLİZCE yapılabilmektedir.
- Kameralar, oturum süresince toplam % 70 oranında açık olmak zorundadır.
- Sunum yapan katılımcının kamerası açık olmak zorundadır.
- Sunum yapmak zorunludur. Herhangi bir nedenle sunum yapmamış olan katılımcıya sertifika verilmesi ve çalışmasının yayınlanması söz konusu olamaz.
- Katılımcı, bulunduğu oturumda, oturum bitene kadar bulunmak zorundadır.
- Katılımcıların kendi oturumları dışındaki oturumlara katılma zorunluluğu yoktur.
- ZOOM platformunun kapasite sınırı nedeniyle, DİNLEYİCİ, sadece kapasite izin verdiği sürece kabul edilebilmektedir.

LATIN AMERICA 7th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
13 Ağustos/ August 13, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon / Hall	Oturum Başkanı / Session Chair		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
Salon 1	Prof. Dr. CANAN NAKİBOĞLU	1	JOHN DEWEY'S EDUCATIONAL PARADIGM AND THE PRAGMATISM OF ART EDUCATION	Doç. Dr. Bayram Dede Master, Ahmet Göktuğ KILIÇ
		2	YAŞAM BOYU ÖĞRENMEYE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Doç. Dr. OKAN SARIGÖZ
		3	AKADEMİSYENLERİN UZAKTAN EĞİTİMLE DERS İŞLEMESİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Doç. Dr. OKAN SARIGÖZ
		4	SOSYAL BİLGİLER VE HAYAT BİLGİSİ DERSLERİNDE ÇEVRE EĞİTİMİNİN ROLÜ VE ÖNEMİ	Doç. Dr. MEHMET ŞİMŞİR Dr. ALİ ÇETİNER
		5	ANALYSIS OF UPPER SECONDARY CHEMISTRY TEXTBOOKS PREPARED ACCORDING TO THE 2018 CHEMISTRY CURRICULUM IN TERMS OF SUSTAINABILITY	Prof. Dr. CANAN NAKİBOĞLU
		6	INVESTIGATION OF FREQUENCY OF USE OF TRADITIONAL AND ALTERNATIVE ASSESSMENT AND EVALUATION TOOLS IN THE LESSONS OF CHEMISTRY AND SCIENCE TEACHERS	Prof. Dr. CANAN NAKİBOĞLU Mehtap ÖZDEMİR

HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. OKAN SARIGÖZ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-1616-9789

ÖZET

Dünya eğitimi son yüzyılda bir reform ile değişti. Önceleri bu değişim öğretmen merkezli davranışçı kuramdan öğrenci merkezli yapılandırmacı kurama geçişle başladı. Öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçmekle beraber önce öğrenciler merkeze alındı. Daha sonra da tüm bireyler öğrenci kabul edilmeye başlandı. Doğumdan ölüme kadar tüm bireylerin öğrenme ile iç içe oldukları dolayısıyla bir anlamda yaşayan vasıflı ya da vasıfsız tüm insanların öğrenci olduğu kabul edildi. Bu değişimin veya akımın adı da yaşam boyu öğrenme olarak belirlendi. Yaşam veya hayat boyu öğrenme, bireylerin yaşamları boyunca aileleri, arkadaşları, komşuları, akrabaları kısacası tüm çevreleri ile iletişimleri ve etkileşimleri sonucu elde ettikleri tecrübeleri ve deneyimleri neticesinde kendilerini bilişsel, duyuşsal ve devinışsel alanda geliştirmesidir. Yaşam boyu öğrenme aynı zamanda, her bireyin yaşamda kendini yeterli görebilmesi için bazı yeterliklere sahip olması anlamına da gelmektedir. Bu yeterlikler Avrupa Birliği raporları ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından; ana dilde iletişim, yabancı dilde iletişim, matematik, fen ve teknolojiye temel yetkinlikler, dijital yeterlilik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve beşeri yeterlilikler, girişimcilik ve kültürel bilinç olmak üzere 8 temel yeterlik olarak belirlenmiştir. Tüm dünyada bireylerin bu 8 yeterliği işlerini yapabilecek veya hayatını devam ettirebilecek kadar bilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik görüşlerini belirleyebilmektir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 öğretim yılında Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında yüksek lisans yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma, yaşam boyu öğrenme kavramına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeye yönelik nitel bir araştırmadır. Araştırmada, durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, öğrenenlerin yaşam boyu öğrenme konusunda yeterli bilgi sahibi oldukları ve öğrencilerini yaşam boyu öğrenme kurallarını baz alarak yetiştirmeye çalıştıkları gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, Beşikten mezara öğrenme, Öğrenmeyi öğrenme

THE EVALUATION OF TEACHER'S OPINIONS ON LIFE LONG LEARNING

ABSTRACT

World education has changed with a reform in the last century. Previously, this change started with the transition from teacher-centered behaviorist theory to student-centered constructivist theory. Despite the transition from teacher-centered education to student-centered education, students were first taken to the center. Later, all individuals began to be accepted as students.

It was accepted that all individuals, from birth to death, are intertwined with learning, so in a sense, all qualified or unqualified people living are students. The name of this change or trend was determined as lifelong learning. Life or lifelong learning is the development of individuals in the cognitive, affective and psychomotor fields as a result of the experiences and experiences they have gained as a result of their communication and interaction with their families, friends, neighbors, relatives, in short, all their environments throughout their lives. Lifelong learning also means that each individual has certain competencies in order to see himself as competent in life. These competencies by the European Union reports and State Planning Organization; communication in mother tongue, communication in a foreign language, basic competencies in mathematics, science and technology, digital competency, learning to learn, social and human competencies, entrepreneurship and cultural awareness. It has been concluded that individuals all over the world should know these 8 competencies enough to do their job or continue their life. The purpose of this research is to determine teachers' views on lifelong learning. The study group of the research consists of teachers who do postgraduate studies in the Department of Education Programs and Instruction, affiliated to the Social Sciences Institute of Hatay Mustafa Kemal University, in the 2022-2023 academic year. The research is a qualitative research aimed at determining teachers' views on the concept of lifelong learning. In the research, case study method was used. Research data were collected with a semi-structured interview form developed by the researcher. As a result of the research, it was concluded that the learners have sufficient knowledge about lifelong learning and they try to train their students on the basis of lifelong learning rules.

Keywords: Lifelong learning, Learning from cradle to grave, Learning to learn

1. GİRİŞ

Yaşam boyu öğrenme kavramı önceleri öğrenciler için kullanılan bir kavram olsa da zamanla okul ve yaş kavramlarını ortadan kaldırarak tüm insanları kapsayan bir uygulama olmuştur. Dolayısıyla çocukluktan gençliğe, gençlikten yaşlılığa kadar tüm hayatı özellikle de yetişkinleri de içine alan bir kavram olmuştur.

Yaşam Boyu Öğrenme (YBÖ), bireylerin gerek sosyo-kültürel gerekse de mesleki olarak devamlı her yaşta gelişmesini amaçlayan bir kavramdır (Baş & Sarıgöz, 2018; Gökdoğan & Sarıgöz, 2012). Güleç, Çelik ve Demirhan, (2012: 40)'a göre YBÖ, kişisel, sivil, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir bakış açısı içinde bilgiyi, beceriyi ve yetişkinleri geliştirmek amacıyla tüm yaşam boyunca üstlenilen her türlü öğrenme etkinliklerini kapsamaktadır (Uzunboylu & Sarıgöz, 2015).

Ayhan, (2005: 10)'a göre Yaşam Boyu Öğrenme kavramı ilk olarak 1920'lerde John Dewey, Eduard Lindeman ve Basil Yeaxle tarafından kullanılmıştır. Daha sonra bir grup UNESCO uzmanı tarafından geliştirilmiş olan kavram, 1990'ların ortalarında güçlü bir şekilde vurgulanmaya ve kullanılmaya başlanmış ve 'beşikten mezara öğrenme' olarak ifade edilmiştir (EC, 2003; Toprak & Erdoğan, 2012; Teyfur, 2009: 373).

Erdamar, (2011: 220)'a göre YBÖ, dünyayı ve kendini tanımak, yeni bilgi ve beceri kazanmak, kendine yatırım yapmak, bir şeyler yaratmak, dünyadaki yeni güzelliklerin farkına

varmak, bir öğrenme alışkanlığı ve bir davranış biçimidir. Yaşam Boyu Öğrenme, gönüllülük esasına dayanan, kişisel ve mesleki nedenlerle yeterliliğin gelişmesidir (Ireland Ministry of Education and Science, 2000). Borat, (2010)'a göre YBÖ, kişisel, sosyal gelişimi sağlamak ve istihdam oluşturmak amacıyla bireylerin bilgi, beceri, yetkinlik ve yeterlilikleri geliştirmek için yaşam boyunca gerçekleştirilen her türlü öğrenme faaliyetleridir. Candy, Crebert & O'Leary, (1994: 2)'ye göre bireylerin hayatları boyunca edindikleri bilgileri, değerleri, becerileri, anlayışları artıran ve güçlendiren, bunların gerçek yaşamda kullanılabilmesini sağlayan destekleyici bir süreçtir. Candy, (2003)'e göre kişilerin yaşamları boyunca her türlü bilgi, beceri, değer ve nitelikleri kazanması ve yaşamda uygulanabilmesidir. Uzunboylu & Hürsen, (2011: 125)'e göre bireylerin hızla gelişip, değişmekte olan toplum yapısına uyum sağlayabilmeleri, ayrıca bireylerin sahip oldukları mesleki alanlarda da yeterli düzeyde verim elde edebilmeleri için dikkat edilmesi gerekli olan etkili bir yaklaşımdır. Koç, (2005)'a göre Yaşam Boyu Öğrenme bir öğrenme alışkanlığı ve davranış biçimidir.

Yaşam boyu öğrenme, insanların bilgi toplumunda değişiklik yapmalarına yardımcı olan ve onlara mesleki, kişisel ve sosyal ilerleme sağlayan yaşam boyu süren bir faaliyettir (Sarıgöz, 2015). Hayat boyu öğrenmenin temel amacı; Bu, insanlara istedikleri zaman, istedikleri yerde öğrenme etkinliklerine katılma fırsatı vermek anlamına gelebilir. Yetişkinlik, bireyin ergenlik ile başlayan biyolojik, psikolojik, sosyal ve yasal bakımdan olgunluk düzeyine ulaştığı yaşam dönemidir (Smith, 1996). Güneş'e göre (1996) yetişkin, zorunlu öğrenimin dışına çıkmış, olgunlaşmış, uygun davranabilen ve bağımsız olabilen kişidir. Duman'a (1999) göre yetişkin birey, sorumluluk alabilen, kimlik duygusu oluşmuş, kendi yaşantıları ve deneyimleri olan, öz sorumluluk duygusu gelişmiş bireydir.

Avrupa Parlamentosunun 18 Aralık 2006 yılında belirlediği YBÖ'de gereken 8 temel beceri ve yeterlilik belirlenmiştir (Sarıgöz, 2016). Bu yeterlikler; Ana dilde iletişim kurabilme, Yabancı dillerde iletişim kurabilme, Matematik yeterliliğinin yanı sıra, temel bilim ve teknoloji yeterliliklerine sahip olma, Dijital yeterlik, Öğrenmeyi öğrenme, Toplum ve yurttaşlık yeterlikleri, Girişimcilik sezgileri ve Kültürel Farkındalık, İfade gücü (Selvi, 2011; Gencel, 2013; Otten & Ohana, 2009; Figel, 2007; Hozjan, 2009).

1.1. Anadilde iletişim yeterliği

Anadilde iletişim; kavram, duygu, düşünce, gerçek ve fikirlerin hem yazılı hem de sözlü olarak (dinleyerek, konuşarak, okuyarak, yazarak) ifade edilip yorumlanması ve uygun, yaratıcı biçimde, sosyal, kültürel bağlamlarda, eğitim öğretimde, işte, evde ve eğlencede etkileşimde bulunma yeteneğidir (Avrupa Komisyonu, 2007; Karakuş, 2013; Candy, 2003; Hürsen, 2011).

1.2. Yabancı dilde iletişim yeterliği

Yaşam Boyu Öğrenme yeterliklerinden yabancı dilde iletişim yeterliği, duygu düşünce ve gerçekleri, hem sözlü hem de yazılı olarak (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) ve tüm toplumsal ve kültürel ortamlarda (eğitim ve öğretim, işyeri, ev ve serbest zaman) dil yoluyla uygun biçimde etkileşim yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Bruce, 1997; Karakuş, 2013).

1.3. Matematiksel yeterlik, bilimsel yeterlik ve teknolojiye temel yeterlikler

Matematiksel yeterlik, gerçek bilgilere ulaşabilmek konusunda gerçek dünyayı algılamayı, farklı düzeylerde matematiksel (mantıksal ve uzamsal) düşünme ve sunuş (formüller, modeller, yapılar, grafikler ve tablolar) biçimleri (modes) kullanma konusunda yetenekli ve istekli olmayı kapsar (Wain, 2000; Karakuş, 2013).

1.4. Dijital yeterlikler

Dijital yeterlikler; bilgi toplumu teknolojisinde iş, eğlence, serbest zaman etkinlikleri ve iletişim amaçlı olarak gizlilik, önemli, güvenli ve eleştirel kullanımı içerir. Bu yeterlik, bilgisayarların bilgiyi getirme, saklama, üretme, sunma, değerlendirme ve paylaşma kullanımı ile internet yoluyla işbirliğine açık ağlarda iletişim kurma ve katılmayı içeren temel BİT (Bilgi İletişim Teknolojisi) becerileri tarafından desteklenir (Hürsen, 2011; Avrupa Komisyonu, 2007; Günüş, Odabaşı & Kuzu, 2012).

1.5.Öğrenmeyi öğrenme yeterliği

Öğrenmeyi öğrenme, Hürsen, (2011)'e göre öğrenmeyi izleyerek, peşine düşerek onda ısrarcı olma, etkili zaman ve bilgi yönetimini de içeren yöntemlerle bireysel ve gruplar halinde kendi öğrenmesini organize etme yeteneğidir. Öğrenmeyi öğrenme, öğrencileri bilgi ve becerilerin, ev, işyeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve yaşam deneyimleri üzerine eklenmesi yönünde harekete geçirir. (Avrupa Komisyonu, 2007).

1.6.Sosyal ve vatandaşlık yeterlikleri

Yurttaşlıkla ilgili yeterlik ise demokrasi, adalet, eşitlik, vatandaşlık ve vatandaşlık hakları kavramlarına ilişkin bilgiye dayanmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2007).

1.7.İnisiyatif alma ve girişimcilik yeterliği

İnisiyatif ve girişimcilik, bireyin fikirlerini eyleme dönüştürme yeteneği ile ilgilidir. Hedeflere ulaşabilmek için planlanan proje yönetme yeteneği yanında yaratıcılık, buluşçuluk ve risk alma yeteneğini de içerir. Toplumsal ya da ticari etkinliklere girişen girişimcilerin gereksindikleri diğer özel beceri ve bilgi için de bir temel oluşturur (Avrupa Komisyonu, 2007).

1.8.Kültürel farkındalık ve ifade etme yeterliği

Avrupa Birliği temel yeterlik alanlarından olan kültürel ifade, müzik, sahne sanatları, performans sanatları, edebiyat bilimi ve görsel sanatları da içine alan bir dizi kitle iletişim aracıyla görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdir etme olarak tanımlanmıştır (Avrupa Komisyonu, 2007).

2. YÖNTEM

2.1.Araştırmanın problem cümlesi

Yüksek lisans eğitimi yapmakta olan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik görüşleri nelerdir?

2.2.Araştırmanın alt problemleri

1. Yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenme kavramı hakkında ne düşünüyorsunuz?
2. Öğrencilerinize yaşam boyu öğrenme yaklaşımına uygun olan hangi davranışları kazandırıyorsunuz?
3. Kendinizi yaşam boyu öğrenme yaklaşımına uygun bir öğretmen olarak hissediyor musunuz?

2.3.Araştırmanın amacı

Yüksek lisans eğitimi yapmakta olan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik görüşlerini belirleyebilmektir.

2.4.Araştırmanın çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 öğretim yılında Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında yüksek lisans yapan öğretmenler oluşturmaktadır.

2.5.Araştırma modeli

Araştırmada veriler görüşme yöntemi kullanılarak ve araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımı ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, sahip olduğu belli düzeydeki standartlığı ve esnekliği nedeniyle, yazmaya ve doldurmaya dayalı testler ve anketlerdeki sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı olması bakımından araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Çalışmada, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu öğretmen adaylarına sorulacak 4 tane yarı yapılandırılmış açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Araştırmada, öğretmenlerin araştırma sorularına vermiş oldukları cevaplar mülakat yöntemi ile toplandığından ve araştırmada “durumlar detaylı olarak incelendiği ve durumla ilgili temalar betimlendiği” için durum çalışması yöntemi (Büyüköztürk ve diğerleri, 2014) kullanılmıştır.

2.6.Veri toplama aracı ve verilerin toplanması

Araştırmada, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik görüşlerini belirleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış bir görüşme formu geliştirilmiş ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik görüşleri mülakat ve yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki araştırmacı tarafından belirlenen araştırma soruları hem alan yazındaki bilgiler hem de öğretmenlerden alınan fikirler doğrultusunda yaşam boyu öğrenmeye konusuna yönelik olarak geliştirilmiştir. Hazırlanan görüşme formundaki soruların amaca hizmet etmesi, uygulanabilirliği ve anlaşılabilirliğinin sağlanabilmesi için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan alınan dönütlerden sonra görüşme formundaki sorular uzman görüşleri doğrultusunda tekrar gözden geçirilmiştir.

2.7.Araştırma verilerinin analizi ve yorumlanması

Öğretmenlerle yapılan mülakatlar esnasında yarı yapılandırılmış görüşme formuyla öğretmenlerden toplanan veriler cep telefonu ve kayıt cihazlarına kaydedilerek toplanmıştır. Araştırma verilerini toplamak ve analiz etmek için araştırmacı tarafından taslak bir program hazırlanmış elde edilen veriler düzenlendikten sonra araştırmanın bulgular kısmı oluşturulmuştur. Bulgulardan hareketle elde edilen analizlerin verileri yorumlanarak araştırmanın sonuç ve öneriler kısmı oluşturulmuştur.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin araştırma için belirlenen araştırmanın alt problemlerine verdikleri cevaplara ve cevaplara ilişkin yorumlamalara yer verilmiştir. Bulgular oluşturulurken öğretmenlerin araştırma sorularına vermiş oldukları cevaplar incelenmiş ve tek paragraf altında toplanarak yorumlanmıştır.

1. Yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenme kavramı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenme kavramını kişisel ve mesleki eğitim, ekonomik gelişim, öğrenmenin sürekliliği, toplumsal katılım, bilinçli kararlar olmak üzere beş farklı kodla tanımladıkları görülmüştür. Öğretmenlerin dördü kişisel ve mesleki gelişim, ikisi ekonomik gelişim, üçü öğrenmenin sürekliliği, ikisi toplumsal katılım, biri bilinçli kararlar olarak anlamlandırmıştır. Katılımcıların dördü yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenmeyi kişisel ve mesleki gelişim ile ilişkilendirmiştir. Katılımcılardan bazıları görüşlerini; *"Yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenme, bireylerin bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmelerine yardımcı olur. Yaşamın her döneminde öğrenmeye devam etmek, kişisel ve mesleki olarak kendini geliştirmenin anahtarıdır."*, *"Hayat boyu öğrenmek ve yenilenmek ve yaşamına yeni şeyler eklemek."*, *"Bireylerin mesleklerinde ilerlemelerine ve kariyerlerinde daha iyi fırsatlara ulaşmalarına yardımcı olur. Bu da ekonomik ve sosyal açıdan daha güçlü bir toplum oluşturur."*, *"Yetişkin eğitimi, öğrenmenin sadece okul yıllarında değil, hayat boyunca devam ettiğini vurgular. Her bireyin öğrenme potansiyeli vardır ve yaşam boyu öğrenmeye açık olmalıyız."*, *"Yaşam boyu öğrenme, toplumsal değişime uyum sağlama ve toplumun gelişimine katkıda bulunma açısından önemlidir. Bireylerin aktif katılımcılar olmalarını teşvik eder."*, *"Yaşam boyu öğrenme, bireylerin öğrenme isteğini ve merakını canlı tutar. Bu da insanların dünyayı daha iyi anlamalarını ve daha bilinçli kararlar vermelerini sağlar."* Bu farklı bakış açıları, yaşam boyu öğrenmenin çok yönlü bir kavram olduğunu ve bireylerin farklı alanlarda kazanımlar elde edebileceğini göstermektedir.

2. Öğrencilerinize yaşam boyu öğrenme yaklaşımına uygun olan hangi davranışları kazandırıyorsunuz?

Araştırmaya katılan öğretmenler, günümüzde dijital teknolojiyi herkesin bilmesi gerektiğini bu nedenle dijital teknoloji konusunda hassas davranarak öğrencilerini teknoloji okuryazarı yapmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler bir öğrencinin günlük yaşamda ihtiyacı olan bilgileri onlara öğretmeye çalıştıklarını yaşam boyu öğrenmenin sekiz anahtarını öğrencilere vermeye çalıştıklarını ancak bunların dışında öğrencilere temel ilk yardım bilgileri gibi her bireyin bilmesi gereken bilgileri de verdiklerini belirtmişlerdir.

3. Kendinizi yaşam boyu öğrenme yaklaşımına uygun bir öğretmen olarak hissediyor musunuz?

Öğretmenlerin çoğunluğu kendisini yaşam boyu öğrenme konusunda yeterli görmektedir. Bazı öğretmenler ise yaşam boyu öğrenme gereksinimlerinin zaten her öğretilmekte bulunması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğretmenlerden bazıları öğretmenliğin sadece bilgi aktarımından ibaret olmadığını öğrenciye temel bilgilerden ziyade günlük hayatta karşılaşılabilecek konularla da ilgili bilgilerin verilmesi gerektiğini dolayısıyla öğretmenlerin birçok konuda dikkatli olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler ise öğretmenlerin, hayatta karşılaşılabilecek problemleri konular ile ilgili uyanık olunması gerektiğini öğrencilerine mutlaka hayatta karşılaşılabilecekleri sorunlarla ilgili onları bilinçli hale getirecek örnekler vererek öğrencileri yetiştirmek gerektiğini belirtmişler ve bu nedenle öğretmenlerin devamlı kendilerini basın yayın, medya, kitaplar, dergiler, akademik çalışmalar ile geliştirmeleri

gerektiğini vurgulamışlardır. Öğretmenler kendilerini birçok konuda yeterli görseler de bazı öğretmenler yabancı dil yeterliliği konusunda kurumlarından yabancı dil takviyesi almak istemekte ve farklı ülkelere giderek başka ülkelerin eğitim sistemlerini yerinde görmek ve incelemek istemektedirler.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1.Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenler, yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenme kavramını kişisel ve mesleki eğitim, ekonomik gelişim, öğrenmenin sürekliliği, toplumsal katılım, bilinçli kararlar olarak tanımlamışlardır.

Öğretmenlerin dördü kişisel ve mesleki gelişim, ikisi ekonomik gelişim, üçü öğrenmenin sürekliliği, ikisi toplumsal katılım, biri bilinçli kararlar olarak anlamlandırmıştır. Katılımcıların dördü yetişkin eğitimi ve yaşam boyu öğrenmeyi kişisel ve mesleki gelişim ile ilişkilendirmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenler, günümüzde dijital teknolojiyi herkesin bilmesi gerektiğini bu nedenle dijital teknoloji konusunda hassas davranarak öğrencilerini teknoloji okuryazarı yapmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler bir öğrencinin günlük yaşamda ihtiyacı olan bilgileri onlara öğretmeye çalıştıklarını yaşam boyu öğrenmenin sekiz anahtarını öğrencilere vermeye çalıştıklarını ancak bunların dışında öğrencilere temel ilk yardım bilgileri gibi her bireyin bilmesi gereken bilgileri de verdiklerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin çoğunluğu kendisini yaşam boyu öğrenme konusunda yeterli görmektedir. Bazı öğretmenler ise yaşam boyu öğrenme gereksinimlerinin zaten her öğretmende bulunması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğretmenlerden bazıları öğretmenliğin sadece bilgi aktarımından ibaret olmadığını öğrenciye temel bilgilerden ziyade günlük hayatta karşılaşılabilecek konularla da ilgili bilgilerin verilmesi gerektiğini dolayısıyla öğretmenlerin birçok konuda dikkatli olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin, ayrıca hayatta karşılaşılabilecek problemlerle ilgili uyanık olunması gerektiğini öğrencilerine mutlaka hayatta karşılaşılabilecekleri sorunlarla ilgili onları bilinçli hale getirecek örnekler vererek öğrencileri yetiştirmek gerektiğini belirtmişler ve bu nedenle öğretmenlerin devamlı kendilerini basın yayın, medya, kitaplar, dergiler, akademik çalışmalar ile geliştirmeleri gerektiğini vurgulamışlardır. Öğretmenler kendilerini birçok konuda yeterli görseler de bazı öğretmenler yabancı dil yeterliliği konusunda kurumlarından yabancı dil takviyesi almak istemekte ve farklı ülkelere giderek başka ülkelerin eğitim sistemlerini yerinde görmek ve incelemek istemektedirler.

4.2.Öneriler

Öğretmenlerden isteyenlere yaşam boyu öğrenme ve anahtar becerileri hakkında hem uygulamalı hem de teorik bilgiler verilmelidir.

Öğretmen adaylarına eğitim fakültelerinde okurken yaşam boyu öğrenme dersleri verilmeli ve bu derslerde yaşam boyu öğrenme kriterlerinin öğrencilere nasıl verilmesi gerektiği derslerde örneklerle işlenmelidir.

Milli Eğitim Müdürlüklerinde yaşam boyu öğrenme müdürlüğü kurulmalı var olan müdürlüklerde ise bu servis etkin olarak çalıştırılmalıdır.

Yaşam boyu öğrenme etkinlikleri kapsamında okullardaki öğrenciler çeşitli etkinlikler için görevlendirilmeli ve öğrenciler drama, tiyatro, vb. görsel etkinliklerle yetiştirilmelidir.

KAYNAKÇA

- [1] Avrupa Komisyonu, (2007). *Key competences for lifelong learning European reference framework*. ec.europa.eu/...learning/keycomp_en.pdf Erişim Tarihi: 23.05.2023.
- [2] Ayhan, S. (2005). *Yaşam Boyu Öğrenme*. (Hazırlayanlar: Fevziye Sayılan & Ahmet Yıldız), Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- [3] Baş, M., & Sarıgöz, O. (2018). An examination of teacher candidates' attitudes towards teaching profession. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*, 10(4), 25-32.
- [4] Borat, O. (2010). Hayat Boyu Öğrenme kapsamında eğitim sektöründe beklenen gelişmeler. Millî Eğitim Bakanlığı Projeler Koordinasyon Merkezi, *Projeler Dergisi*, (2), 32-44.
- [5] Bruce, C. (1997). *Seven faces of information literacy*. Adelaide: Auslib Press.
- [6] Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (17. Baskı), Ankara: Pegem Yayınları.
- [7] Candy, P.C., Crebert, G., & O'Leary, J. (1994). Developing lifelong learners through undergraduate education (Commissioned Report No. 28). Canberra: National Board of Employment, Education and Training.
- [8] Candy, P.C. (2003). *Lifelong learning and in formation literacy*. Report for U.S. National Commission on Libraries and Information Science and National Forum on Information Literacy.
- [9] Duman, A. (1999). *Yetişkinler Eğitimi*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- [10] EC, (2003). *Implementing lifelong learning strategies in Europe: progress report on the follow-up to the council resolution of 2002 on lifelong learning*. Brussels.
- [11] Erdamar, G. (2011). *Eğitimde yeni yönelimler*. (Ed. Özcan Demirel), Ankara: Pegem Akademi.
- [12] Figel, J. (2007). Key competences for lifelong learning. Retrieved May 19 2023, from European Communities, http://ec.europa.eu/dgs/educationculture/publ/pdf/llearning/keycomp_en.pdf. adresinden edinilmiştir.
- [13] Gencel, E.İ. (2013). Öğretmen adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 38(170), 237-252.

- [14] Gökdoğan, O., & Sarıgöz, O. (2012). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin mesleki uygulama dersi ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesi, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1091-1094.
- [15] Güleç, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme nedir? Kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme, *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 34-48.
- [16] Güneş, F. (1996). *Yetişkin eğitimi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- [17] Günüş, S., Odabaşı, H.F., & Kuzu, A. (2012). Yaşam boyu öğrenmeyi etkileyen faktörler. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 309 -325.
- [18] Hozjan, D. (2009). Key competences for the development of lifelong learning in the European Union. *European Journal of Vocational Training*, 46(1), 196-207.
- [19] Hürsen, Ç. (2011). *Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme yaklaşımına yönelik görüş-tutum ve yeterlik algılarının değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa.
- [20] Ireland Ministry of Education and Science, (2000). *Learning for life: white paper on adult education*, july. http://www.irishtimes.com/newspaper/special/2000/whitepaper/adult_educ.pdf Erişim Tarihi: 19.05.2023.
- [21] Karakuş, C. (2013). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme yeterlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 26-35.
- [22] Koç, G. (2005). *Eğitimde yeni yönelimler*. (Ed. Özcan Demirel), Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- [23] Otten, H., & Ohana, Y. (2009). *The eight key competencies for lifelong learning: An appropriate frame work with in which to develop the competence of trainers in the field of Europe an youth work or just plain politics?* IKAB. Erişim Tarihi: 22.05.2023, From:http://www.salto-youth.net/downloads/4-171881/Trainer_%20Competence_study_final.pdf
- [24] Sarıgöz, O. (2015). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Görüş ve Farkındalıklarının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşe.
- [25] Sarıgöz, O. (2016). Anthropological attitudes and views of the teachers towards lifelong learning. *The Anthropologist*, 24(2), 598-610.
- [26] Selvi, K. (2011). Teachers' lifelong learning competencies. *International Journal of Curriculum and Instructional Studies*, 1(1), 61-69.
- [27] Smith, M.K. (1996). Adult education. 21.06.2023 tarihinde <http://www.infed.org/lifelonglearning/badedgn.htm> adresinden erişilmiştir.
- [28] Teyfur, M. (2009). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- [29] Toprak, M., & Erdoğan, A. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme: Kavram, politika, araçlar ve uygulama. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(2), 69-91.

- [30] Uzunboylu, H., & Sarıgöz, O. (2015). The Evaluation of anthropological attitudes towards social professional and lifelong learning in terms of some variables, *The Anthropologist*, 21(3), 439-449.
- [31] Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- [32] Wain, K. (2000). The learning society: Post modern politics. *International Journal of Lifelong Education*, 19(1), 36-53.